

[Christmas Møller.]

noget Grænseproblem for nogen her i Landet. Der var et Spørgsmaal om det danske Mindretal, som vi vilde beskytte og hjælpe, der var et Spørgsmaal om det danske Mindretal, som en af de allerkyndigste paa dette Omraade, Franz von Jessen, saa ofte kalder det: Høfderne. Vi havde Interesse af dansk Kultur og Sprog og Sind; det havde vi Interesse af at have mod Syd, men et Grænseflytningsproblem — det vover jeg at paastaa —, det er der overhovedet ingen, der i Dag tør sige der var for dem i 1939. Dertil kommer naturligvis alt det, som i øvrigt kan nævnes: hele Udviklingen i Sydslesvig, det danske Mindretal og dets Stilling, som maatte være beskednen. Dertil kommer, at paa eet Omraade lykkedes vor Politik i Nordslesvig jo ikke, Opsugningspolitikken. Og endelig er det jo rigtigt, som det allerede er nævnt, at Nazismen vandt stærkere Tilslutning i Sydslesvig end i nogen anden Del af Tyskland.

Altsaa bliver da Spørgsmaalet videre, saa vidt jeg kan se det — naar man hævder, at vi traf Afgørelsen i 1920, naar Stillingen uimodsigeligt i 1939 var den, som jeg hævder —: Var der da under Krigen sket en saadan Udvikling, at man havde noget dør, man med Rimelighed kunde bygge paa? Ja, jeg har vel nok hørt en eller anden sige, at han havde en vis Kontakt og vidste saa forfærdelig meget om Forholdene i Sydslesvig, men jeg har aldrig set nogen særlige Beviser for det. Men hvordan var Stillingen med Hensyn til den Anskuelse, man havde her? Lad mig stadig holde mig til Venstre. Den var altsaa saaledes, at man den 19. September 1945 stillede en Forespørgsel til den daværende Udenrigsminister: om nu ogsaa denne Udenrigsminister havde gjort tilstrækkeligt — man var ikke sikker paa ham, han havde kun været i sit Embede i 4—5 Maaneder, og det var ikke saa faa Krav, der stilledes. Jeg ved ikke, hvor meget der egentlig er udført i de to Aar, hvor den højtærede Udenrigsminister har siddet, ud over det, der paabegyndtes da. Dengang sagde Ordføreren for Venstre — det var Partiets Formand, som udtrykte Venstres Standpunkt den 19. September 1945; det staar i Folketingstidenden for 1945 Sp. 1393 —:

„Naar Venstre har rejst Spørgsmaalet over for Regeringen og over for den højtærede Udenrigsminister, skyldes det alene den Nødssituation, som det danske Mindretal i Sydslesvig befinder sig i for Øjeblikket. Vi vil nødig — og jeg tror,

den højtærede Udenrigsminister er enig med os deri“

— ja, det er han selvfølgelig; og nu beder jeg Tinget lægge Mærke til, hvad Venstres Mening var —

„at den sidste Rest af nationalt dansk Folkeliv Syd for Grænsen skulde forsvinde.“

Altsaa fire Maaneder efter, at vi var blevet befriede, udtrykker man sig om det nationale Mindretals Stilling i Sydslesvig paa den Maade. Og ogsaa et andet Sted taler det ærede Medlem om det lille danske Mindretal. Det var jo saaledes, man saa paa det, det var den Maade, hvorpaa vi alle arbejdede: at der naturligvis skulde gøres, hvad gøres kunde. Jeg har efter min Opfattelse Ret til at sige, at 19. Oktober-Notens afgørende Krav var allerede rejst i Sommeren 1945, og det føler jeg mig fuldstændig overbevist om, at den højtærede Udenrigsminister vil bekræfte.

Det var da det Standpunkt, vi havde i Sommeren 1945: at Grænsen laa fast, at Mindretallet skulde støttes og hjælpes, men at man ikke kunde gaa videre. Der blev i Begyndelsen ikke i stærk Grad rejst andre Krav, men efterhaanden ved man jo, hvorledes Politikken paa dette Omraade har udviklet sig. Nu sagde det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, at der var fuldkommen Enighed mellem Parti, Regering og Landsorganisation. En fuldkommen Enighed! Jeg maa have Lov til at sige til det ærede Medlem, at jeg synes, han skulde udbyde det, for efter det, der foreligger for os, kan man jo ikke tro det. Hvilke Standpunkter har ikke den højtærede Statsminister haft med Hensyn til Grænsespørgsmaalet? Han har talt for Løsrivelse, han har talt for Folkeafstemning, han talte for nogle Dage siden saaledes, at det var den skinbarlige Ejderpolitik. Da han blev spurgt af Forstander Haarder: Hvis der nu regnes ingenting at ville ske i Sydslesvig, hvis der ikke træffes en eller anden Ordning, hvorledes vil Statsministeren da stille sig til en Afstemning nu og Sydslesvigs Indlemmelse i Danmark under en Særstilling umiddelbart efter et gunstigt Udfald? — da han blev spurgt herom, svarede han ifølge „Flensborg Avis“ under aandeløs Stilhed, der afløstes af stormende Bifaldstilkendegivelser: Jeg tror ikke, jeg er berettiget til at sige, hvad jeg mener om den Sag. Det var maaske meget morsomt sagt, men det er simpelt hen et Udtryk for, at Statsministeren opmuntrer alle de Kredse, som siger: arbejde for det. Det er simpelt hen et